

In haar verloving schrijft zij aan een tante over hem, den schilder Max Modersohn: „zulke avonden, als wij samen doorbrengen, bloeien, geloof ik, het minst vaak op de wereld. Als vanavond, toen wij elkander bij het invallen van den schemer ontmoetten. Toen stonden we samen tusschen de bevende riethalmen, waarin de wind knakte. — Hij is als een man en als een kind, heeft een rooden spitsen baard en teere, lieve handen en hij is zeventien centimeter grooter dan ik. Hij heeft een groote intensiteit van gevoel. Daaruit bestaat eigenlijk de heele mensch. Kunst en liefde dat zijn de beide stukjes, die zijn viool speelt. Hij heeft een ernstige, bijna zwaarmoedige natuur naast een groote vreugde in zonneschijn en vroolijkheid. Ik kan veel voor hem zijn. Dat is een wonderlijk geluk.”

Een maand later schrijft zij aan haar moeder over haar verhouding tot Modersohn: „ik verbaas me er over, hoe eenvoudig en zacht ik voor hem ben. Dat komt zeker door de liefde. Ik word geloof ik een heel goede vrouw.”

Aan Modersohn zelf: „wat is de liefde toch een zeldzaam ding. Hoe woont zij in ons en rust zij in ons en neemt bezit van elk vezeltje van ons lichaam. En hult zich in onze ziel en bedekt die met kussen. Ik heb het wonderlijke gevoel, of in den tijd van scheiding onze liefde is gelouterd en doorzield. Dat vult me met een dankbare vroomheid voor het Al. Mijn koning Roodbaard! Ik ben het meisje, dat je lief heeft en dat zich aan je geeft en wier schaamte gebroken voor je ligt en gesmolten is als in een droom. En dat is mijn deemoed, liefste, dat ik mezelf geef, zooals ik ben en me in jouw handen leg en roep: hier ben ik.”

Zij is de maagd, die de schuchterheid heeft voor de overgave.

„Liefste, ik kan het laatste in mij niet zeggen. Het blijft schuw in mij en vreest het daglicht. Dan breekt het in de schemering of in den nacht eenmaal door. Maar, weet je, het is zoo vreemd aan de wereld. Langzamerhand komt er wel een tijd, waarin je voelt, dat ik het niet hoefde te zeggen, maar dat in geluidlooze uren je in mij bent overgegaan en ik in jou. Ik geloof, dat het mijn jonkvrouwelijkheid is, die me bindt. En ik wil haar dragen, stil en vroom dragen, tot een uur komt, dat ook den laatsten sluier zal wegnemen.”

Paula Modersohn-Becker zien we, dat wil zeggen niet de vrouw van den schilder, want in het eerlijke dagboek, dat een directe getuigenis is van de zielservaringen van deze vrouw, trillend van leven, dat opwelt van binnen uit als een zuivere, loutere stroom, vinden we nooit de rijke, volle tonen van een gelukkige liefde, die in overgave haar rijkdom vindt, die is een versmoltenheid van twee wezens.

We vinden telkens wat weemoedige aantekeningen, waardoor we merken, dat de volheid van het leven in het huwelijk niet werd ervaren bij haar, dat zij verlangde naar de ongebroken eenzaamheid, dat haar ziel hoe langer hoe meer terugkeerde naar de gebieden, waar zij met zichzelf alleen was. En als zij dan weer voor korteren of langeren tijd naar Parijs ging, waar ze opnieuw